ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ДІНУОМА
_____ Валентин ЧИМШИР
«26» серпня 2025

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИКИ В ДУНАЙСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

СХВАЛЕНО
Рішенням Вченої ради ДІНУОМА
протокол №1 від 26.08.2025 р.

Ізмаїл – 2025

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Нормативно-правова база організації практичної підготовки
3. Види практичної підготовки
4. Організація та керівництво практикою
5. Порядок організації, оформлення та направлення здобувачів вищої освіти на практику
6. Особливості організації практики здобувачів заочної форми навчання
7. Особливості практичної підготовки за освітньо-професійними програмами
8. Контроль та оцінювання результатів практики
9. Облік, аналіз результатів практики та звітність
10. Прикінцеві положення

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію практики в Дунайському інституті Національного університету «Одеська морська академія» (далі – Положення) є внутрішнім нормативним документом Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія» (далі – ДІНУОМА), що визначає загальні засади, порядок організації, проведення, методичного забезпечення, контролю, документального оформлення та звітності практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

1.2. Дія цього Положення поширюється на здобувачів вищої освіти всіх форм навчання за освітньо-професійними програмами, що реалізуються в ДІНУОМА, а також на структурні підрозділи та працівників, залучених до організації, забезпечення та проведення практичної підготовки.

1.3. Практична підготовка є складовою освітнього процесу та спрямована на закріплення і поглиблення теоретичних знань, набуття та вдосконалення професійних компетентностей, практичних умінь і навичок, а також отримання досвіду професійної діяльності відповідно до компетентностей та результатів навчання, визначених відповідною освітньо-професійною програмою.

1.4. Практична підготовка є складовою відповідної освітньо-професійної програми, що передбачає виконання здобувачем програми практики на визначеній базі практики.

1.5. Організація та проведення практичної підготовки здійснюються відповідно до освітньо-професійних програм, навчальних планів, програм практики, графіка освітнього процесу, цього Положення, нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА, окремо для спеціалізацій морського та внутрішнього водного транспорту, відповідно міжнародних та національних нормативно-правових актів у сфері підготовки та дипломування моряків.

1.6. Практична підготовка реалізується:

– на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності;

– у судноплавних, крюїнгових, транспортних, логістичних, портових та інших підприємствах транспортної галузі;

– на морських та річкових суднах, суднах портового та службово-допоміжного флоту;

– на суднобудівних і судноремонтних підприємствах, у майстернях та інших організаціях відповідного профілю;

– у структурних підрозділах ДІНУОМА та НУОМА, якщо це передбачено відповідною освітньо-професійною програмою та програмою практики;

– на інших базах практики, діяльність яких забезпечує можливість виконання програми практики та досягнення визначених результатів навчання.

1.8. Практична підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» здійснюється з урахуванням особливостей відповідної освітньо-професійної програми, а для плавальних спеціалізацій – також вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року з поправками, Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти та нормативно-правових актів України у сфері підготовки та дипломування моряків.

1.9. База практики повинна забезпечувати належні умови для виконання здобувачем вищої освіти програми практики, набуття передбачених освітньо-професійною програмою компетентностей

і результатів навчання, а також дотримання вимог законодавства з питань охорони праці, безпеки та інших вимог, установлених для відповідного виду професійної діяльності.

1.10. Направлення здобувачів вищої освіти на практичну підготовку здійснюється на підставі наказу директора ДІНУОМА. У випадках, передбачених законодавством, нормативними документами НУОМА та ДІНУОМА, цим Положенням або умовами проходження практичної підготовки, між закладом та базою практики укладається відповідний договір.

1.11. Здобувач вищої освіти може брати участь у виборі бази практики та, за погодженням з ДІНУОМА, самостійно пропонувати підприємство, установу, організацію, судно, судноплавну або іншу компанію як базу для проходження практичної підготовки за умови її відповідності змісту освітньо-професійної програми, програмі практики та вимогам цього Положення.

1.12. Для здобувачів плавальних спеціалізацій під час організації, проходження та документального оформлення практичної підготовки використовуються, зокрема, Посвідчення особи моряка, Послужна книжка моряка та Книга реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB).

Виконання програми практичної підготовки на судні документально підтверджується належним чином оформленою Книгою реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB), а стаж роботи на судні – відповідними записами у Послужній книжці моряка.

1.13. Результати проходження практичної підготовки підлягають обов'язковому контролю, оцінюванню та документальному оформленню відповідно до освітньо-професійної програми, програми практики та встановлених у ДІНУОМА процедур оцінювання результатів навчання.

1.14. Організація практичної підготовки ґрунтується на принципах відповідності змісту програми практики з освітньо-професійною програмою, послідовності формування професійних компетентностей, взаємодії ДІНУОМА з базами практики, відповідальності учасників освітнього процесу за якість практичної підготовки та належного документального оформлення її проходження.

1.15. Особливості організації та проведення окремих видів практичної підготовки визначаються цим Положенням, відповідними освітньо-професійними програмами, навчальними планами та програмами практики.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Організація та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в ДІНУОМА здійснюються відповідно до:

– Закону України «Про освіту»;

– Закону України «Про вищу освіту»;

– Кодексу торговельного мореплавства України – у частині, що стосується підготовки та професійної діяльності моряків;

– Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року з поправками (ПДНВ);

– Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (Кодексу ПДНВ) з поправками;

– постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1499 «Деякі питання присвоєння звань особам командного складу морських суден» зі змінами;

– Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 93, зі змінами;

– стандартів вищої освіти України за відповідними спеціальностями та рівнями вищої освіти;

– Статуту НУОМА;

– Положення про ДІНУОМА;

– Положення про організацію освітнього процесу в НУОМА;

– Положення про освітні програми і навчальні плани в НУОМА;

– Положення про організацію практики в НУОМА № 2-03-5;

– Положення про порядок та систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти ДІНУОМА;

– інших нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА, що регулюють організацію освітнього процесу, практичної підготовки та оцінювання результатів навчання;

– освітньо-професійних програм, що реалізуються в ДІНУОМА;

– навчальних планів за відповідними освітньо-професійними програмами;

– наскрізних програм практичної підготовки, програм практики та інших навчально-методичних документів, що визначають зміст, обсяг, послідовність, порядок проходження та оцінювання відповідного виду практики;

– графіка освітнього процесу ДІНУОМА;

– цього Положення.

2.2. У разі внесення змін до законодавства України, міжнародних нормативних документів, нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА, на які є посилання у цьому Положенні, застосовуються їх чинні редакції.

2.3. Питання організації практичної підготовки, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України, нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА, відповідної освітньо-професійної програми, навчального плану та програми практики.

3. ВИДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

3.1. Види практичної підготоки, їх обсяг, строки та послідовність проходження визначаються відповідними освітньо-професійними програмами, навчальними планами, програмами практики та графіком освітнього процесу ДІНУОМА.

Основними видами практичної підготовки у формі практики в ДІНУОМА є:

- технологічна практика;
- плавальна практика;
- виробнича практика;
- стажування.

Відповідно до освітньо-професійних програм, навчальних планів та програм практики можуть передбачатися окремі різновиди зазначених видів практики, зокрема навчальна плавальна, виробнича плавальна та виробнича судноремонтна практика.

3.2. Технологічна практика – це вид практичної підготовки здобувачів вищої освіти, що передбачає проходження практичної підготовки в умовах технологічних і виробничих процесів відповідно до змісту освітньо-професійної програми.

Технологічна практика передбачається для здобувачів відповідних освітньо-професійних програм згідно з навчальними планами.

Базами технологічної практики можуть бути навчальні майстерні та лабораторії ДІНУОМА і НУОМА, суднобудівні та судноремонтні підприємства, морські та річкові судна, а також інші підприємства та організації відповідного профілю.

Зміст, обсяг, строки та порядок проходження технологічної практики визначаються відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом та програмою практики.

3.3. Плавальна практика – це вид практичної підготовки здобувачів вищої освіти, пов'язаний із проходженням практичної підготовки на морських та річкових суднах та виконанням відповідної програми практичної підготовки.

Плавальна практика передбачається для здобувачів відповідних плавальних спеціалізацій згідно з освітньо-професійними програмами та навчальними планами.

Залежно від освітньо-професійної програми та навчального плану плавальна практика може включати навчальну плавальну та виробничу плавальну практику.

3.3.1. Навчальна плавальна практика – це вид плавальної практики здобувачів вищої освіти, передбачений відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом на відповідному етапі підготовки.

Базами навчальної плавальної практики можуть бути морські та річкові судна, судна портового та службово-допоміжного флоту, навчально-тренувальні судна, а також інші бази практики, передбачені відповідною освітньо-професійною програмою та програмою практики.

Зміст, обсяг, строки та порядок проходження навчальної плавальної практики визначаються відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом, програмою практики та графіком освітнього процесу.

3.3.2. Виробнича плавальна практика – це вид плавальної практики здобувачів вищої освіти, що передбачає проходження практичної підготовки на морських та річкових суднах відповідно до освітньо-професійної програми та програми практики.

Базами виробничої плавальної практики можуть бути морські та річкові судна українських та іноземних компаній, які за своїми характеристиками та умовами експлуатації забезпечують можливість виконання відповідної програми практичної підготовки.

Зміст, обсяг, строки та порядок проходження виробничої плавальної практики визначаються відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом, програмою практики та нормативними документами, зазначеними у розділі 2 цього Положення.

3.4. Виробнича практика – це вид практичної підготовки здобувачів вищої освіти, що передбачає проходження практики на підприємствах, в установах та організаціях, діяльність яких відповідає змісту відповідної освітньо-професійної програми та забезпечує можливість виконання програми практики.

Виробнича практика передбачається, зокрема, для:

– здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту»;

– здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій»;

– здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціалізації J5.05 «Транспортні технології на морському та внутрішньому водному транспорті»;

– здобувачів інших освітньо-професійних програм, якщо виробнича практика передбачена відповідним навчальним планом.

Базами виробничої практики можуть бути підприємства, установи, організації, структурні підрозділи ДІНУОМА та НУОМА, а також інші бази практики, діяльність яких відповідає змісту відповідної освітньо-професійної програми.

Зміст, обсяг, строки та порядок проходження виробничої практики визначаються відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом та програмою практики.

3.5. Виробнича судноремонтна практика – це різновид виробничої практики здобувачів вищої освіти, що передбачає проходження практичної підготовки на підприємствах та об'єктах, діяльність яких пов'язана з ремонтом і технічним обслуговуванням суден, суднових механізмів, систем та обладнання.

Виробнича судноремонтна практика передбачається для здобувачів відповідних освітньо-професійних програм згідно з навчальними планами.

Базами виробничої судноремонтної практики можуть бути суднобудівні та судноремонтні підприємства, плавучі майстерні, судна, що перебувають у ремонті, а також інші підприємства та організації відповідного профілю.

Зміст, обсяг, строки та порядок проходження виробничої судноремонтної практики визначаються відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом, програмою практики та нормативними документами, зазначеними у розділі 2 цього Положення.

3.6. Стажування – це вид практичної підготовки здобувачів вищої освіти, який може передбачатися відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Зміст, обсяг, строки, бази та порядок проходження стажування визначаються відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом та програмою стажування.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Організація практики здобувачів вищої освіти в ДІНУОМА здійснюється відповідно до освітньо-професійних програм, навчальних планів, програм практики, графіка освітнього процесу та цього Положення.

До організації та забезпечення практики в межах своїх повноважень залучаються:

– керівництво ДІНУОМА;

– навчально-методичний відділ;

– фахівці з практики, які підпорядковуються навчально-методичному відділу;

– кафедри, відповідальні за реалізацію відповідних освітньо-професійних програм;

– гаранти освітньо-професійних програм;

– керівники практики від ДІНУОМА;

– бази практики та керівники практики від баз практики;

– інші структурні підрозділи та працівники ДІНУОМА відповідно до їхніх повноважень.

4.2. Загальне навчально-методичне керівництво організацією практики в ДІНУОМА здійснює навчально-методичний відділ.

Навчально-методичний відділ у межах своїх повноважень:

– координує організацію практичної підготовки відповідно до освітньо-професійних програм, навчальних планів та графіка освітнього процесу;

– забезпечує взаємодію фахівців з практики, кафедр та інших учасників освітнього процесу з питань організації практики;

– здійснює контроль за дотриманням установленого порядку організації та оформлення практики;

– бере участь у вирішенні питань, пов'язаних з організацією освітнього процесу здобувачів вищої освіти під час проходження практики;

– здійснює інші повноваження відповідно до нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА.

4.3. Безпосереднє організаційне забезпечення практики здійснюють фахівці з практики, які підпорядковуються навчально-методичному відділу.

Фахівці з практики:

– здійснюють взаємодію з підприємствами, установами, організаціями, судноплавними, крюїнговими, портовими та іншими компаніями з питань організації та проходження практики здобувачами вищої освіти;

– беруть участь у формуванні та актуалізації переліку баз практики;

– організовують підготовку та оформлення договорів з базами практики;

– приймають та перевіряють документи, необхідні для оформлення направлення здобувачів вищої освіти на практику;

– готують проєкти наказів директора ДІНУОМА про направлення здобувачів вищої освіти на практику;

– оформлюють та надають здобувачам документи про направлення на практику у випадках, коли такі документи необхідні;

– ведуть облік здобувачів вищої освіти, направлених на практику, та періодів проходження ними практики;

– здійснюють реєстрацію Книг реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB) здобувачів відповідних плавальних спеціалізацій;

– здійснюють облік документально підтверджених періодів плавальної практики та стажу роботи на судні;

– перевіряють документи, що підтверджують проходження плавальної практики та стаж роботи на судні, у межах своїх повноважень;

– надають здобувачам вищої освіти організаційну та консультаційну допомогу з питань оформлення і проходження практики;

– взаємодіють з кафедрами, гарантами освітньо-професійних програм та керівниками практики від ДІНУОМА;

– узагальнюють інформацію щодо проходження практики та готують відповідну звітність.

4.4. Кафедри, відповідальні за реалізацію відповідних освітньо-професійних програм, здійснюють навчально-методичне забезпечення практики.

Кафедра:

– розробляє та актуалізує програми практики відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану;

– визначає зміст практики, вимоги до її проходження, звітних документів та результатів навчання;

– визначає та подає кандидатури керівників практики від ДІНУОМА в установленому порядку;

– забезпечує проведення консультацій та методичну підготовку здобувачів до проходження практики;

– здійснює контроль за виконанням здобувачами програм практики;

– організовує підсумковий контроль та оцінювання результатів проходження практики;

– аналізує результати практичної підготовки та, за необхідності, вносить пропозиції щодо її вдосконалення.

4.5. Гарант освітньо-професійної програми в межах своїх повноважень бере участь у забезпеченні відповідності змісту практичної підготовки цілям, компетентностям та результатам навчання, визначеним відповідною освітньо-професійною програмою, а також у її перегляді та вдосконаленні.

4.6. Безпосереднє навчально-методичне керівництво практикою здобувачів вищої освіти здійснює керівник практики від ДІНУОМА.

Керівник практики від ДІНУОМА:

– ознайомлює здобувачів вищої освіти з програмою практики, порядком її проходження, вимогами до виконання програми та оформлення звітних документів;

– проводить необхідні консультації та інструктажі з питань проходження практики;

– надає здобувачам індивідуальні завдання, якщо це передбачено програмою практики;

– здійснює методичний супровід здобувачів під час проходження практики;

– контролює виконання програми практики;

– перевіряє звітні та інші документи, передбачені програмою практики;

– проводить або бере участь у проведенні підсумкового контролю;

– здійснює оцінювання результатів проходження практики в установленому порядку.

4.7. Здобувач вищої освіти під час оформлення та проходження практики зобов'язаний:

– своєчасно виконати вимоги, необхідні для оформлення направлення на практику;

– ознайомитися з програмою практики, порядком її проходження та вимогами до звітності;

– отримати передбачені документи для направлення на практику;

– своєчасно прибути на визначену базу практики;

– виконувати програму практики та індивідуальні завдання, якщо вони передбачені;

– виконувати законні вимоги керівників практики від ДІНУОМА та бази практики;

– дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, вимог охорони праці, пожежної безпеки та інших установлених правил;

– належним чином оформлювати документи, передбачені програмою практики;

– після завершення практики своєчасно подати встановлені звітні документи та пройти підсумковий контроль.

4.8. Здобувачі вищої освіти плавальних спеціалізацій додатково зобов'язані:

– мати документи, необхідні для оформлення та проходження плавальної практики відповідно до вимог законодавства та цього Положення;

– зареєструвати Книгу реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB) у встановленому в ДІНУОМА порядку;

– до початку кожного періоду виробничої плавальної практики оформити направлення на практику в установленому порядку;

– забезпечити належне ведення та оформлення Книги реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB) під час проходження практики;

– забезпечити внесення належних записів про стаж роботи на судні до Послужної книжки моряка;

– після завершення відповідного періоду плавальної практики надати до ДІНУОМА документи, необхідні для обліку проходження практики та стажу роботи на судні.

Кожний окремий період виробничої плавальної практики на судні оформлюється відповідним наказом директора ДІНУОМА про направлення здобувача вищої освіти на практику.

4.9. База практики відповідно до умов договору та характеру відповідного виду практики:

– створює умови для виконання здобувачем програми практики;

– забезпечує доступ здобувача до робіт, процесів, матеріалів та інформації, необхідних для виконання програми практики, у межах, установлених законодавством та внутрішніми документами бази практики;

– забезпечує належні та безпечні умови проходження практики;

– призначає, у разі необхідності, керівника практики від бази практики;

– проводить передбачені законодавством та внутрішніми документами інструктажі;

– забезпечує оформлення документів, що підтверджують проходження практики, у межах своїх повноважень.

4.10. Керівник практики від бази практики:

– організовує проходження практики здобувачем безпосередньо на базі практики;

– ознайомлює здобувача з організацією діяльності бази практики та правилами внутрішнього розпорядку;

– забезпечує можливість виконання здобувачем програми практики в межах повноважень бази практики;

– здійснює контроль за діяльністю здобувача під час проходження практики;

– сприяє отриманню здобувачем необхідної для виконання програми практики інформації;

– бере участь в оформленні документів, що підтверджують проходження практики, якщо це передбачено програмою практики або умовами договору.

5. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ, ОФОРМЛЕННЯ ТА НАПРАВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРАКТИКУ

5.1. Направлення здобувачів вищої освіти на практику здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми, навчального плану, програми практики, графіка освітнього процесу та цього Положення.

Підставою для проходження практики є наказ директора ДІНУОМА про направлення здобувача або групи здобувачів вищої освіти на практику.

5.2. Бази практики визначаються ДІНУОМА з урахуванням змісту відповідної освітньо-професійної програми, програми практики, можливості виконання передбачених нею завдань та набуття визначених результатів навчання.

Проходження практики може здійснюватися на базі підприємств, установ та організацій, з якими НУОМА або ДІНУОМА мають укладені договори про організацію та проходження практики, співробітництво або інші договори, що передбачають можливість практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

5.3. Здобувач вищої освіти має право запропонувати базу практики самостійно.

У такому випадку можливість проходження практики на запропонованій базі попередньо погоджується з ДІНУОМА з урахуванням відповідності діяльності бази практики змісту освітньо-професійної програми та програми практики.

За необхідності база практики надає лист-підтвердження, гарантійний лист, запрошення або інший документ, що підтверджує готовність прийняти здобувача вищої освіти для проходження практики.

У разі необхідності між НУОМА, ДІНУОМА та/або базою практики оформлюються відповідні договірні відносини в установленому порядку.

5.4. Для оформлення направлення на практику здобувач вищої освіти подає документи, визначені для відповідного виду практики нормативними документами НУОМА та ДІНУОМА, програмою практики і встановленим в Інституті порядком.

Перелік документів може відрізнятися залежно від виду практики, освітньо-професійної програми, бази практики та умов її проходження.

Здобувач несе відповідальність за достовірність і своєчасність подання документів, необхідних для оформлення практики.

5.5. Після перевірки документів та погодження бази і строків практики фахівці з практики готують проєкт наказу директора ДІНУОМА про направлення здобувача вищої освіти або групи здобувачів вищої освіти на практику.

У наказі зазначаються, зокрема:

– прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти;

– освітньо-професійна програма;

– вид практики;

– база практики;

– строк проходження практики;

– керівник практики від ДІНУОМА;

– інша інформація, необхідна для належної організації та проходження практики.

За необхідності здобувачу вищої освіти надається направлення, витяг з наказу або інший документ, що підтверджує його направлення на практику.

5.6. Якщо фактичні строки проходження практики не збігаються з графіком освітнього процесу, проходження практики допускається у випадках та порядку, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою, нормативними документами НУОМА та ДІНУОМА.

У разі необхідності здобувач вищої освіти переводиться на індивідуальний графік навчання в установленому в ДІНУОМА порядку.

Оформлення індивідуального графіка навчання не звільняє здобувача від виконання вимог відповідної освітньо-професійної програми та навчального плану.

5.7. Направлення здобувачів вищої освіти на плавальну практику здійснюється на судна, умови експлуатації яких забезпечують можливість виконання відповідної програми практичної підготовки.

Здобувач плавальної спеціалізації може бути направлений на практику:

– на судно компанії, з якою НУОМА або ДІНУОМА співпрацює на підставі відповідного договору;

– на судно компанії, запропонованої здобувачем самостійно, за умови погодження такої бази практики та надання документального підтвердження можливості проходження практики.

До направлення на плавальну практику здобувач повинен мати документи, необхідні для її проходження відповідно до законодавства та цього Положення, зокрема Посвідчення особи моряка, Послужну книжку моряка та зареєстровану в установленому порядку Книгу реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB).

Кожний окремий період виробничої плавальної практики на судні оформлюється окремим наказом директора ДІНУОМА відповідно до пункту 4.8 цього Положення.

5.8. Зміна бази практики або строків її проходження після видання наказу директора ДІНУОМА допускається за наявності обґрунтованих підстав та оформлюється в установленому порядку.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний своєчасно повідомити фахівців з практики та керівника практики від ДІНУОМА про обставини, що унеможливлюють початок або продовження практики у визначені наказом строки.

Самовільна зміна бази практики, строків її проходження або проходження практики без належного оформлення в ДІНУОМА не є підставою для автоматичного зарахування відповідного періоду як виконання програми практики.

6. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

6.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми, навчального плану, програми практики та цього Положення.

6.2. Організація, оформлення, проходження, документальне підтвердження та оцінювання результатів практики здобувачів заочної форми навчання здійснюються за загальними вимогами, установленими цим Положенням, якщо інше не передбачено відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом або програмою практики.

6.3. Здобувач заочної форми навчання може проходити практику за місцем роботи або професійної діяльності за умови, що підприємство, установа чи організація відповідає змісту відповідної освітньо-професійної програми та забезпечує можливість виконання програми практики.

Можливість проходження практики за місцем роботи погоджується з ДІНУОМА в установленому порядку та оформлюється наказом директора ДІНУОМА.

6.4. У разі якщо місце роботи здобувача не забезпечує можливості виконання програми практики, база практики визначається або погоджується ДІНУОМА відповідно до вимог цього Положення.

6.5. Для здобувачів заочної форми навчання плавальних спеціалізацій вимоги до проходження та документального оформлення плавальної практики, виконання програми практичної підготовки та підтвердження стажу роботи на судні застосовуються незалежно від форми навчання.

Проходження плавальної практики підтверджується документами, визначеними цим Положенням, зокрема Книгою реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB) та Послужною книжкою моряка.

6.6. Кожний окремий період виробничої плавальної практики здобувача заочної форми навчання підлягає оформленню наказом директора ДІНУОМА в установленому цим Положенням порядку.

6.7. Підсумковий контроль та оцінювання результатів практики здобувачів заочної форми навчання здійснюються відповідно до освітньо-професійної програми, програми практики та встановленої в ДІНУОМА системи оцінювання результатів навчання.

7. ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИМИ ПРОГРАМАМИ

7.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється з урахуванням особливостей відповідної освітньо-професійної програми, навчального плану та програми практики.

Види практики, їх обсяг, послідовність проходження, форми підсумкового контролю та вимоги до документального оформлення визначаються відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом.

7.2. Освітньо-професійна програма «Навігація і управління морськими суднами», спеціалізація J5.01

Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Навігація і управління морськими суднами» включає навчальну плавальну та виробничу плавальну практики.

Практична підготовка на судні здійснюється відповідно до вимог ПДНВ, Кодексу ПДНВ, нормативно-правових актів України у сфері підготовки та дипломування моряків, відповідної освітньо-професійної програми та наскрізної програми практичної підготовки.

Виконання програми практичної підготовки на судні підтверджується належним чином оформленою Книгою реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB), а стаж роботи на судні – відповідними записами у Послужній книжці моряка.

Виробнича плавальна практика може проходити на морських та річкових суднах, що забезпечують виконання програми практичної підготовки та відповідають вимогам до набуття необхідного стажу роботи на судні.

7.3. Освітньо-професійна програма «Управління судновими технічними системами і комплексами», спеціалізація J5.02

Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Управління судновими технічними системами і комплексами» включає технологічну та виробничу плавальну практики.

Технологічна практика є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми та може проходити на відповідних підприємствах, у навчальних майстернях, лабораторіях, на суднобудівних і судноремонтних підприємствах, суднах та інших базах, що забезпечують виконання програми практики.

Виробнича плавальна практика здійснюється на суднах відповідно до вимог ПДНВ, Кодексу ПДНВ та нормативно-правових актів України у сфері підготовки та дипломування моряків.

Виконання програми практичної підготовки та набуття стажу роботи на судні підтверджуються в порядку, визначеному цим Положенням.

7.4. Освітньо-професійна програма «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики», спеціалізація J5.03

Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики» включає технологічну електротехнічну практику, технологічну судноремонтну практику та виробничу плавальну практику на борту суден.

Технологічна електротехнічна та технологічна судноремонтна практики є обов'язковими складовими освітньо-професійної програми.

Виробнича плавальна практика здійснюється на суднах, які забезпечують можливість виконання програми практичної підготовки відповідно до вимог, установлених для підготовки суднових електромеханіків.

Виконання програми практичної підготовки та набуття відповідного стажу підтверджуються документами, передбаченими цим Положенням та чинними нормативно-правовими актами.

7.5. Освітньо-професійна програма «Транспортні технології на морському та внутрішньому водному транспорті», спеціалізація J5.05

Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Транспортні технології на морському та внутрішньому водному транспорті» включає навчальну та виробничу практики.

Базами практики можуть бути морські та річкові порти, транспортні та логістичні підприємства, судноплавні компанії, морські агентства, транспортно-експедиторські, стивідорні та інші підприємства й організації, діяльність яких відповідає змісту освітньо-професійної програми.

Зміст, строки, обсяг та порядок проходження навчальної і виробничої практик визначаються освітньо-професійною програмою, навчальним планом та відповідними програмами практики.

7.6. Освітньо-професійна програма «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту», спеціальність D3 «Менеджмент», перший (бакалаврський) рівень

Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту» здійснюється у формі виробничої практики.

Базами виробничої практики можуть бути підприємства, установи та організації різних форм власності, у тому числі морські та річкові порти, судноплавні компанії, підприємства морегосподарського комплексу, логістичні, транспортно-експедиторські, агентські, стивідорні, сюрвеєрські, крюїнгові та інші організації, діяльність яких забезпечує можливість виконання програми практики.

Зміст, обсяг, етапи та порядок проходження виробничої практики визначаються освітньо-професійною програмою, навчальним планом та програмою виробничої практики.

7.7. Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій», спеціальність D3 «Менеджмент», другий (магістерський) рівень

Практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня за ОПП «Менеджмент організацій» здійснюється у формі виробничої практики, яка є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми.

Базами виробничої практики можуть бути підприємства, установи та організації, діяльність яких забезпечує можливість виконання програми практики та відповідає змісту освітньо-професійної програми.

Місце проходження практики визначається ДІНУОМА або може бути запропоноване здобувачем самостійно в порядку, установленому цим Положенням.

7.8. Освітньо-професійна програма «Управління безпекою судноплавства», спеціалізація J5.01, другий (магістерський) рівень

Практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня за ОПП «Управління безпекою судноплавства» здійснюється у формі виробничої практики, яка є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми.

База виробничої практики визначається з урахуванням змісту освітньо-професійної програми та повинна забезпечувати можливість виконання програми практики.

Здобувач може обрати базу із запропонованого ДІНУОМА переліку або запропонувати її самостійно відповідно до цього Положення.

7.9. Освітньо-професійна програма «Управління судновими технічними системами і комплексами», спеціалізація J5.02, другий (магістерський) рівень

Практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня за ОПП «Управління судновими технічними системами і комплексами» здійснюється у формі переддипломної (виробничої) практики, яка є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми.

База практики визначається з урахуванням змісту освітньо-професійної програми та тематики професійної і кваліфікаційної підготовки здобувача.

Місце проходження практики може бути обране здобувачем із переліку запропонованих баз практики або самостійно відповідно до встановленого порядку.

8. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

8.1. Результати проходження практики здобувачами вищої освіти підлягають обов'язковому контролю, оцінюванню та документальному оформленню відповідно до освітньо-професійної програми, програми практики, нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА і цього Положення.

8.2. Перелік, зміст, форма та вимоги до оформлення звітних документів визначаються програмою відповідного виду практики.

Залежно від виду практики та освітньо-професійної програми до звітних документів можуть належати:

– звіт про проходження практики;

– щоденник практики;

– індивідуальне завдання та матеріали, що підтверджують його виконання;

– характеристика або характеристика-відгук з бази практики;

– Книга реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB);

– документи, що підтверджують проходження практики та виконання її програми;

– інші документи, передбачені відповідною програмою практики.

8.3. Після завершення практики здобувач вищої освіти зобов'язаний у встановлений строк подати керівнику практики від ДІНУОМА документи, передбачені відповідною програмою практики, та пройти підсумковий контроль.

Керівник практики від ДІНУОМА перевіряє повноту та правильність оформлення звітних документів, виконання здобувачем програми практики та здійснює оцінювання її результатів у встановленому порядку.

8.4. Форма підсумкового контролю за результатами проходження практики визначається відповідною освітньо-професійною програмою, навчальним планом та програмою практики.

Результати підсумкового контролю оформлюються в установленому ДІНУОМА порядку та вносяться до відповідних документів обліку результатів навчання.

8.5. Для здобувачів плавальних спеціалізацій документальним підтвердженням виконання програми практичної підготовки на судні є належним чином оформлена Книга реєстрації підготовки (Training Record Book – TRB).

Стаж роботи на судні підтверджується відповідними записами у Послужній книжці моряка.

Інші звітні документи подаються здобувачами плавальних спеціалізацій у випадках, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та програмою практики.

8.6. Після завершення кожного періоду плавальної практики здобувач вищої освіти зобов'язаний надати фахівцю з практики документи, необхідні для перевірки та обліку проходження практики і набутого стажу роботи на судні.

Фахівець з практики в межах своїх повноважень:

– перевіряє відповідність поданих документів даним наказу директора ДІНУОМА про направлення на практику;

– перевіряє правильність оформлення документів, що підтверджують проходження практичної підготовки та стаж роботи на судні;

– здійснює облік підтверджених періодів плавальної практики та стажу роботи на судні;

– взаємодіє з керівником практики від ДІНУОМА у питаннях документального оформлення результатів практики.

8.7. Оцінювання результатів проходження практики здійснюється керівником практики від ДІНУОМА з урахуванням:

– виконання здобувачем програми практики;

– повноти та якості виконання передбачених програмою завдань;

– належного оформлення та своєчасного подання звітних документів;

– характеристики або відгуку бази практики, якщо їх надання передбачено програмою практики;

– результатів підсумкового контролю;

– інших критеріїв, установлених програмою відповідного виду практики.

8.8. Критерії оцінювання результатів практики визначаються відповідною програмою практики та нормативними документами ДІНУОМА щодо оцінювання результатів навчання.

8.9. У разі невиконання здобувачем програми практики, неподання передбачених документів, неналежного їх оформлення або отримання незадовільного результату підсумкового контролю питання щодо повторного проходження практики, ліквідації академічної заборгованості або застосування інших процедур вирішується відповідно до нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА.

8.10. Документи за результатами проходження практики та документи обліку її результатів зберігаються у відповідних структурних підрозділах ДІНУОМА протягом строків, установлених нормативними документами НУОМА, ДІНУОМА та законодавством України.

9. ОБЛІК, АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ ТА ЗВІТНІСТЬ

9.1. Облік проходження практики здобувачами вищої освіти здійснюється фахівцями з практики та іншими відповідальними працівниками ДІНУОМА в межах їхніх повноважень.

9.2. Облік практики включає, зокрема:

– відомості про здобувачів вищої освіти, направлених на практику;

– вид практики;

– базу практики;

– строки проходження практики;

– номер і дату наказу директора ДІНУОМА про направлення на практику;

– керівника практики від ДІНУОМА;

– відомості про результати проходження практики;

– для здобувачів плавальних спеціалізацій – відомості про періоди плавальної практики та документально підтверджений стаж роботи на судні;

– іншу інформацію, необхідну для організації, контролю та аналізу практичної підготовки.

9.3. Кафедри, керівники практики від ДІНУОМА та фахівці з практики в межах своїх повноважень здійснюють аналіз результатів проходження практики здобувачами вищої освіти.

Під час аналізу можуть враховуватися:

– результати підсумкового контролю;

– рівень виконання програм практики;

– інформація та відгуки баз практики;

– дотримання здобувачами встановлених вимог щодо оформлення та проходження практики;

– результати взаємодії ДІНУОМА з базами практики;

– проблемні питання, виявлені під час організації та проходження практики;

– пропозиції щодо вдосконалення практичної підготовки.

9.4. За результатами аналізу практичної підготовки можуть вноситися пропозиції щодо:

– удосконалення організації практики;

– оновлення програм практики;

– розширення або зміни переліку баз практики;

– удосконалення взаємодії з підприємствами; установами, організаціями та компаніями;

– внесення змін до освітньо-професійних програм і навчальних планів у встановленому порядку;

– удосконалення методичного та організаційного забезпечення практичної підготовки.

9.5. Фахівці з практики за результатами календарного року узагальнюють інформацію щодо проходження практики здобувачами вищої освіти ДІНУОМА та готують річний звіт про організацію і результати практичної підготовки.

9.6. Річний звіт може містити інформацію про:

– кількість здобувачів вищої освіти, направлених на практику;

– розподіл здобувачів за видами практики, освітньо-професійними програмами та базами практики;

– результати проходження практики;

– стан організації плавальної практики та набуття стажу роботи на судні здобувачами плавальних спеціалізацій;

– співпрацю ДІНУОМА з базами практики;

– виявлені проблемні питання;

– пропозиції щодо вдосконалення організації практичної підготовки.

9.7. Річний звіт про організацію та результати практичної підготовки подається керівництву ДІНУОМА та може виноситися на розгляд Вченої ради ДІНУОМА.

9.8. Інформація щодо організації та результатів практичної підготовки здобувачів вищої освіти ДІНУОМА надається до НУОМА у порядку та строки, визначені нормативними документами НУОМА або відповідними запитами.

9.9. Дані обліку та результати аналізу практичної підготовки можуть використовуватися під час перегляду освітньо-професійних програм, внутрішнього забезпечення якості освіти, акредитації освітньо-професійних програм та планування подальшої роботи з базами практики.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження в установленому порядку.

10.2. Положення є обов'язковим для виконання структурними підрозділами, працівниками ДІНУОМА та здобувачами вищої освіти в частині, що стосується організації, проходження, документального оформлення, контролю та оцінювання практичної підготовки.

10.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у встановленому в ДІНУОМА порядку з урахуванням змін у законодавстві України, міжнародних нормативних документах, нормативних документах НУОМА та ДІНУОМА, освітньо-професійних програмах і порядку організації освітнього процесу.

10.4. У разі виникнення розбіжностей між нормами цього Положення та вимогами законодавства України, міжнародних договорів України або нормативних документів НУОМА застосовуються норми актів вищої юридичної сили та чинних нормативних документів НУОМА.

10.5. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України, нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА, відповідної освітньо-професійної програми, навчального плану та програми практики.

10.6. Відповідальність за актуалізацію цього Положення та підготовку пропозицій щодо внесення до нього змін покладається на навчально-методичний відділ спільно з фахівцями з практики та іншими відповідальними структурними підрозділами ДІНУОМА в межах їхніх повноважень.

10.7. Перегляд цього Положення здійснюється за потреби, зокрема у разі змін законодавства, нормативних документів НУОМА та ДІНУОМА, структури Інституту, освітньо-професійних програм або порядку організації практичної підготовки.

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з НМР Анжела ГАЙДАРЖИ

Провідний фахівець з практики Надія ПОСТАРНІЧЕНКО

Провідний фахівець з практики Роман РАЗІНКІН

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

№	Дата	ПІБ і посада особи, що виконала періодичну перевірку	Змінам належать	Підпис перевірника

ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН

№	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів